

שם המחקר : איכות חיים משפחתית בקרב משפחות המגדלות ילד עם נכות התפתחותית ביחס

למשאבים של תמיכה משפחתית, חברתית, תמיכה משירותי מדינה, דת ורוחניות

שנה : 2014

מס' קטלוגי : 614

שם המגיש : תמר טאוב

שם המנחה : ד"ר שירלי ורנר

תואר "מוסמך אוניברסיטה", בבית הספר לעבודה סוציאלית ורווחה חברתית ע"ש פאול

ברוואלד, האוניברסיטה העברית

תקציר המחקר:

עבודת גמר זו לתואר שני נערכה בסיוע מלגה לקרן שלם

מחקרים בתחום איכות החיים המשפחתית, מדגישים את חשיבותם של משאבים ברי השגה עבור משפחות לילדים עם נכות התפתחותית. גידול ילד עם נכות התפתחותית, מהווה מעמסה גדולה עבור כלל המערכת המשפחתית. ההתמודדות היומיומית, משפיעה על יחסים בין בני המשפחה, על קשרים חברתיים ועל הבריאות הפיזית והנפשית של כל בני המשפחה. מכיוון שגידול ילד עם נכות מזמנת תחושות של דחק, וחרדה, קיים צורך במציאת משאבים שיתרמו לרווחתם הנפשית והפיזית של כל בני המשפחה.

מטרת העל של מחקר זה היתה לבחון איכות חיים משפחתית מתוך הפרספקטיבה של הורים לילדים עם נכות התפתחותית. מטרה זו כללה שלושה היבטים. ההיבט הראשון בחן איכות חיים משפחתית בפן התרבותי, על-ידי בדיקת הבדלים באיכות חיים משפחתית על-פי אורח חיים, לפי קבוצות (משפחות דתיות וחרדיות, לעומת משפחות מסורתיות וחילוניות). ההיבט השני בחן את התייחסותם של משפחות לילדים עם נכות התפתחותית למשאבים של תמיכה משפחתית, חברתית ותמיכה משירותים, כחלק מאיכות חייהם המשפחתית. תמיכה משירותים, מתייחסת לשירותי מדינה הניתנים למשפחות לילדים עם נכות במדינת ישראל, כגון: ביטוח לאומי, משרד הבריאות, קופת חולים, רשות מקומית, מסגרת

לימודים ועוד. הפן השלישי בחן את תפקידם של דת ורוחניות כמשאב נוסף לאיכות חיים משפחתית, בקרב משפחות יהודיות המגדלות ילד עם נכות התפתחותית.

נעשה שימוש במדגם נוחות אשר כלל 170 משפחות לילדים עם נכות התפתחותית (99 משפחות דתיות וחרדיות, ו-71 משפחות מסורתיות וחילוניות), בגילאי 14-3, מ-17 גנים ובתי ספר ממספר אזורים בארץ. הורה אחד מכל משפחה מילא שאלון למילוי עצמי, שכלל שאלון איכות חיים משפחתית, ושאלונים שמדדו תמיכה משפחתית וחברתית, תמיכה משירותי מדינה ותמיכה דתית-רוחנית.

משפחות דתיות וחרדיות, דיווחו על איכות חיים משפחתית גבוהה יותר מאשר משפחות מסורתיות וחילוניות. לא נמצאו הבדלים בין קבוצות ההשתייכות הדתית ביחס למידת התמיכה המשפחתית והחברתית ותמיכה משירותים. תמיכה משפחתית ותמיכה דתית-רוחנית, נמצאו כמנבאות איכות חיים משפחתית בקרב משפחות דתיות וחרדיות, ותמיכה חברתית נמצאה כמנבאת איכות חיים משפחתית בקרב משפחות מסורתיות וחילוניות. לגבי תמיכה משירותים, כל המשפחות דיווחו על חשיבותם של שירותים אלה, אך הביעו חוסר שביעות רצון מנגישותם ואיכותם של שירותי המדינה הניתנים להם.

ממצאי המחקר הנוכחי, מורים על חשיבותם של תמיכה משפחתית, תמיכה חברתית, תמיכה משירותי מדינה ודת ורוחניות כמשאבים חשובים עבור איכות חיים משפחתית, של משפחות לילדים עם נכות התפתחותית. אנשי מקצוע וקובעי פרקטיקה ומדיניות צריכים לקחת לתשומת לבם תוצאות מחקר זה ולשפר זמינותם של שירותים עבור משפחות אלה. חשוב לחזק תמיכה משפחתית וחברתית במסגרות לימודיות לילדים עם נכות התפתחותית, וכן ובשירותים קהילתיים, הניתנים למשפחות אלה. בנוסף יש צורך בשיפור נגישותם ויעילותם של שירותי מדינה כדי להגביר את איכות חייהם המשפחתיים של

משפחות המגדלות ילדים עם נכות התפתחותית.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)